

Umowy UE z innymi państwami

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Schemat](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: *Procedura konsultacyjna*, dostępny w internecie: consilium.europa.eu [dostęp 11.03.2020 r.].
- Źródło: *10 lat Partnerstwa Wschodniego*, dostępny w internecie: consilium.europa.eu [dostęp 12.03.2020 r.].

- Źródło: *Ukraina krok bliżej UE. Umowa stowarzyszeniowa w pełni wchodzi w życie*, 1.09.2017 r., dostępny w internecie: tvn24bis.pl [dostęp 12.03.2020 r.].
- Źródło: *Europejski Obszar Gospodarczy (EOG), Szwajcaria i kraje Północy*, dostępny w internecie: europarl.europa.eu [dostęp 12.03.2020 r.].

Umowy UE z innymi państwami

Źródło: domena publiczna.

Materiał jest częścią serii „**Repetitorium**”.

W tym materiale powtórzymy wiadomości z jednego z działów wiedzy o społeczeństwie. Powtórzenie opierać się będzie na zestawie ćwiczeń interaktywnych z zakresu umów UE z innymi państwami oraz pracy z tekstami źródłowymi i multimediami. W dalszej części znajdują się dokładniejsze informacje na temat tego, jak czytać polecenia oraz odpowiadać na pytania. Podpowiadamy, na co warto zwrócić uwagę.

Twoje cele

- Wskażesz najważniejsze umowy UE z innymi państwami.
- Przeanalizujesz relacje UE z innymi państwami i organizacjami.
- Ocenisz relacje UE z partnerami w ramach zawartych umów.

Przeczytaj

Ćwiczenia

W powtórkowych lekcjach skupimy się na części poświęconej pytaniom. Odnoszą się one do wielu różnych materiałów źródłowych (nie tylko tekstów oraz ilustracji, ale również map, tabel czy wykresów itp.). Przede wszystkim musisz dokładnie zapoznać się z materiałami źródłowymi, ale także zwrócić uwagę na polecenia. Poniżej przybliżamy, jak rozumieć polecenia w zadaniach różnego typu:

Pamiętajcie, że odpowiedź musi odnosić się do źródła – błędem jest bazowanie wyłącznie na swojej wiedzy i zignorowanie podanego źródła. Chodzi bowiem o to, aby osoba odpowiadająca na pytanie umiejętnie połączyła analizę materiału źródłowego z własną wiedzą. Nie bójcie się korzystać z posiadanych informacji i zawsze odwołujcie się do podanych źródeł. Pamiętajcie również o tym, by wczytywać się w polecenia – czasem wiedza własna nie jest potrzebna, czasem tekst to tylko inspiracja, a innym razem należy połączyć wiedzę z interpretacją tekstu.

Umowy UE z innymi państwami

AKP (African, Caribbean and Pacific Group of States, ACP)

Już od lat 60. XX w. rozpoczęto współpracę między WE a częścią dawnych terytoriów zależnych, które uzyskały wówczas niepodległość (państwa Afryki, Karaibów i Pacyfiku). Pierwszą umowę stowarzyszeniową z państwami afrykańskimi podpisano w 1963 r. w Jaunde (Kamerun). Od tamtego czasu zawarto wiele umów stowarzyszeniowych, do których przyłączały się kolejne państwa. Warto pamiętać również o konwencji z Lomé (Togo) z 1975 r. (wówczas zaczęto używać nazwy ACP). Wszystkie te umowy były zawierane na pięć lat, po czym były modyfikowane i podpisywane na nowo. Ostatnią taką umową była konwencja z Kotonu (Benin) podpisana przez 71 państw AKP i państwa UE w 2000 r. na 20 lat. W 2019 r., w związku z faktem, że nie ustalono warunków kolejnej umowy, podpisano umowę przejściową w celu przedłużenia stosowania postanowień umowy o partnerstwie AKP–UE.

Trzy państwa europejskie – Norwegia, Islandia i Liechtenstein – są stowarzyszone z krajami UE w ramach [Europejskiego Obszaru Gospodarczego](#).

Państwa EFTA

Na początku lat 70. zawarto umowy między WE a ówczesnymi państwami EFTA: Austrią, Islandią, Portugalią, Szwajcarią i Szwecją. Obecnie UE łączą umowy z Islandią, Liechtensteinem, Norwegią i Szwajcarią (tylko te państwa należą już do EFTA). Celem współpracy było przede wszystkim ustanowienie strefy wolnego handlu na artykuły przemysłowe. W 1991 r. podpisano umowę w Luksemburgu dotyczącą utworzenia od 1994 r. Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), co umożliwiła swobodny przepływ artykułów przemysłowych, kapitału, siły roboczej i usług między państwami EFTA a UE. EOG ma również doprowadzić do liberalizacji rynku produktów rolnych. Jedynym państwem EFTA, które nie przystąpiło do OEG, jest Szwajcaria.

Obecnie UE i jej partnerów z EFTA należących do EOG (Norwegię i Islandię) łączą także różnego rodzaju sprawy związane z północnymi krańcami Europy i całym regionem Arktyki. Włącza się w ten wymiar także Rosja (od 2007 r.). W ramach wymiaru północnego powstał organ parlamentarny – Forum Parlamentarne Wymiaru Północnego – którego członkiem założycielem jest Parlament Europejski. Od lipca 2020 r. trwają konsultacje dotyczące uaktualnienia polityki północnej.

Umowy z Ukrainą

W 2007 r. rozpoczęły się rozmowy na temat podpisania umowy o stowarzyszeniu Ukrainy z UE. W czasie szczytu UE we wrześniu 2008 r. Ukraina przedstawiła propozycję umowy stowarzyszeniowej, która przewidywała m.in. dalsze ułatwienia wizowe dla Ukraińców chcących podróżować do Unii. Szwecja w czasie swojej prezydencji w drugiej połowie 2009 r. zamierzała sfinalizować umowę. Zarówno koncepcja Partnerstwa Wschodniego, niepewna sytuacja polityczna na Ukrainie, jak i zmiana polityki zagranicznej Polski, dotychczas najsilniejszego orędownika przyjęcia Ukrainy do Unii (obok krajów bałtyckich, Szwecji i Wielkiej Brytanii), oddaliły wówczas perspektywę przystąpienia tego kraju do Wspólnoty. Negocjacje trwały aż do połowy 2014 r., kiedy to podpisano umowę stowarzyszeniową. 11 lipca 2017 r. Rada przyjęła decyzję o zawarciu w imieniu Unii Europejskiej układu stowarzyszeniowego z Ukrainą, w wyniku czego jest on stosowany od 1 września 2017 r.

6 października 2020 na 22. szczycie UE–Ukraina przywódcy państw potwierdzili, że nadal chcą zacieśniać więzy polityczne i pogłębiać integrację gospodarczą Ukrainy z Unią Europejską.

Partnerstwo Wschodnie

Jest to polsko-szwedzka inicjatywa zmierzająca do nawiązania ściślejszej współpracy z państwami Europy Wschodniej i Kaukazu Południowego. Należą do niej wszystkie państwa UE oraz Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Mołdawia i Ukraina.

Partnerstwo Wschodnie ma na celu zawarcie w przyszłości porozumienia o wolnym handlu, udzielanie wsparcia finansowego uboższym krajom (m.in. małym i średnim przedsiębiorstwom), działania na rzecz bezpieczeństwa energetycznego oraz wprowadzenie bezwizowego ruchu na terytorium UE. Projekt ten jest realizowany w ramach Europejskiej Polityki Sąsiedztwa, które zostało zainaugurowane w czasie prezydentury czeskiej w maju 2009 r. W tym czasie UE przeznaczyła na realizację programu 600 milionów euro.

Obecnie (2020 r.) współpraca ta stała się jeszcze ważniejsza w związku z pandemią COVID-19. UE przygotowała dla krajów Partnerstwa Wschodniego nadzwyczajny pakiet wsparcia – ok. 1 mld EUR. Ma on wesprzeć te kraje przede wszystkim w obszarze zdrowia publicznego, ale także łagodzenia społeczno-gospodarczych skutków pandemii. Ponadto 18 marca 2020 r. Komisja Europejska opublikowała wspólny komunikat *„Polityka Partnerstwa Wschodniego po 2020 r.: wzmacnianie odporności – Partnerstwo Wschodnie, które służy wszystkim”*.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Umowy z Rosją

Po raz pierwszy UE podpisała układ o partnerstwie z Rosją 24 czerwca 1994 r. Wszedł on w życie 1 grudnia 1997 r. i obowiązywał przez 10 lat. W jego wyniku rozpoczęły się spotkania na szczycie, a od 1998 r. także spotkania ministerialne Rady Współpracy UE–Rosja. Kolejną umowę z Rosją zablokowała Polska w 2006 r. w związku z zakazem importu polskiego mięsa do Rosji. W 2010 r. rozpoczęto Partnerstwo dla Modernizacji,

a w 2011 r. zainicjowano rozwój dwustronnej współpracy w ramach obszaru wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

Jednak w związku z aneksją Krymu oraz wspieraniem ugrupowań rebelianckich na wschodzie Ukrainy oraz późniejszą interwencją w Syrii przez Rosję od 2014 r. stosunki między UE a Rosją są napięte. UE regularnie odnawia sankcje nałożone na Rosję.

Państwa Maghrebu (Algieria, Maroko, Tunezja)

Umowa o współpracy między państwami WE a Tunezją, Marokiem i Algierią została podpisana w 1976 r. Współpraca ma opierać się na współdziałaniu w dziedzinach gospodarki, finansów, techniki, a zwłaszcza handlu. Na jej mocy WE zniosła wszystkie cła i ograniczenia ilościowe obejmujące towary przemysłowe, w zamian za co w państwach Maghrebu państwa WE/UE są najbardziej uprzywilejowane w regionie. UE zobowiązała się również do udzielania pomocy finansowej tym krajom.

Po przekształceniu się WE w UE europejska polityka sąsiedztwa (EPS) dotyczy nie tylko Algierii, Maroka i Tunezji, ale i Egiptu, Izraela, Jordanii, Libanu, Libii, Palestyny, Syrii i Turcji. Obejmuje ona zarówno dwustronne strategie polityczne między UE i każdym z tych państw, jak i ogólne ramy współpracy regionalnej w ramach Unii dla Śródziemnomorza (patrz: niżej).

W reakcji na wydarzenia w latach 2010–2011 r. w jej południowym sąsiedztwie Unia Europejska w 2011 r. zwiększyła wsparcie dla demokratycznych przemian w poszczególnych krajach. Obecnie ważną rolę w stosunkach z tymi państwami odgrywa Parlament Europejski, który śledzi sytuację polityczną w krajach partnerskich dzięki regularnej wymianie poglądów z wysokimi rangą urzędnikami państwowymi, ekspertami i podmiotami społeczeństwa obywatelskiego. Jego przedstawiciele biorą też udział w licznych unijnych misjach obserwacji wyborów w południowych krajach partnerskich.

Unia na rzecz Regionu Morza Śródziemnego

Została zawarta w 2008 r. między państwami UE a Albanią, Algierią, Bośnią i Hercegowiną, Chorwacją, Czarnogórą, Egiptem, Izraelem, Jordanią, Libanem, Marokiem, Mauretanią, Monako, Autonomią Palestyńską, Syrią, Tunezją i Turcją. Jest

kontynuacją współpracy z tymi krajami w ramach procesu barcelońskiego rozpoczętego w 1995 r., w Barcelonie mieści się też siedziba Unii.

Do UfM (z ang. Union for the Mediterranean) nie przystąpiła Libia, której przywódca Muamar al Kaddafi uznał pakt za przejaw europejskich dążeń kolonialnych. Obecnie Libia jest obserwatorem działań UfM. Natomiast w 2011 r. swoje członkostwo zawiesiła Syria.

Porozumienie ma na celu zacieśnienie współpracy w dziedzinie ochrony środowiska, transportu, nauki i kultury, pomocy humanitarnej, a także w zakresie polityki i bezpieczeństwa.

W 2016 r. UfM ustaliła harmonogram działań, bazując na następujących priorytetach:

- regionalny rozwój społeczny;
- regionalna integracja;
- regionalna równowaga.

Na podstawie tych priorytetów Unia na rzecz Regionu Morza Śródziemnego realizuje swoją misję. Ponadto Unia Europejska zadeklarowała pomoc krajom basenu Morza Śródziemnego w walce ze skutkami COVID-19.

Umowy z USA

Już na początku istnienia EWWiS USA mianowały swojego stałego obserwatora, a w 1961 r. powstała Misja USA przy Wspólnocie Europejskiej (USEU). Od lat 70. XX w. odbywają się liczne spotkania międzyparlamentarne. Partnerstwo Transatlantyczne ukonstytuowało się w 1990 r., kiedy podpisano deklarację transatlantycką między WE a USA, w której określono ścisłą współpracę w zakresie spraw wojskowych oraz gospodarczych. Najważniejszą umowę między USA a UE – Nowy program transatlantyki, zawarto w 1995 r. Deklaracja ta zakłada współpracę sygnatariuszy w dziedzinach gospodarczych, bezpieczeństwa (również wojskowego) i polityki zagranicznej. Ma się ona odbywać na czterech płaszczyznach:

Wspierania pokoju (zwłaszcza zapewnienia długotrwałego pokoju w krajach byłej Jugosławii, wsparcia dla reform w byłych państwach socjalistycznych Europy Środkowo-Wschodniej oraz na Ukrainie i w Rosji, a także dokończenie procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie).

Wspólnej walki z przestępczością międzynarodową, terroryzmem oraz handlem narkotykami.

Współpracy gospodarczej (możliwość zniesienia w przyszłości ceł na produkty przemysłowe) polegającej również na umożliwieniu przedsiębiorstwom inwestycji i działalności gospodarczej.

Na tzw. budowaniu mostów przez Atlantyk – wzmocnieniu kontaktów między obywatelami WE i USA.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

W celu jego realizacji Nowego programu transatlantyckiego w 1998 r. utworzono Transatlantyckie Partnerstwo Gospodarcze. Równocześnie doprowadzono do nawiązania partnerstwa w zakresie współpracy politycznej. Miała się ona opierać na zwoływaniu wspólnych szczytów, w czasie których podejmowano takie tematy, jak: wojna w Czeczenii, sytuacja w krajach Europy Środkowo-Wschodniej czy zwalczanie handlu bronią. Jeszcze przed zamachami z 11 września 2001 r. ujawniała się różnica zdań między USA a UE dotycząca zasad polityki obronnej UE. Prezydent George W. Bush poparł ideę europejskiej polityki obronnej, lecz sprzeciwił się temu, aby interwencje UE miały miejsce tam, gdzie zdecydowało się na prowadzenie działań NATO. Państwa UE i USA zgadzały się też co do potrzeby zwalczania AIDS, przede wszystkim w Afryce.

Po zamachach terrorystycznych z 11 września 2001 r. przedstawiciele UE i sekretarz stanu USA wydali wspólne oświadczenie dotyczące walki z terroryzmem. Nie doszło jednak do podpisania umowy międzynarodowej. Niektóre państwa UE, chcąc wesprzeć USA w działaniach bezpośrednich, utworzyły razem z innymi państwami świata koalicję antyterrorystyczną (działającą od września 2001 r. i obejmującą ponad 80 państw). Ponowne próby podpisania umowy współpracy dwustronnej w zakresie polityki azylowej i migracyjnej nie powiodły się.

W latach 2013–2016 odbywały się negocjacje w sprawie Transatlantyckiego Partnerstwa Handlowo-Inwestycyjnego (TIPP). Zakończyły się one ustaleniem wytycznych, ale decyzją Rady Europejskiej z 2019 r. zostały one uznane za nieaktualne. Relacje UE–USA mają być przedmiotem rozmów na najbliższych szczytach UE, a ponadto szef Rady Europejskiej Charles Michel zaprosił prezydenta Joeego Bidena na szczyt UE w pierwszej połowie 2021 r.

Ciekawostka

Na początku 2003 r. Dania, Hiszpania, Polska, Portugalia, Węgry, Wielka Brytania i Włochy ogłosiły Deklarację ośmiu. Miała ona na celu wyrażenie poparcia dla USA podczas ewentualnej interwencji w Iraku. 21 marca 2003 r., nazajutrz po zbombardowaniu Iraku, wojska USA oraz Wielkiej Brytanii ze wsparciem Australii, Polski, Danii i Hiszpanii wkroczyły do Iraku wbrew zasadom prawa międzynarodowego. Wojna ujawniła wielobiegunowość polityki zagranicznej państw członkowskich UE, gdyż Belgia, Francja i Niemcy potępiły akt przemocy wobec Iraku.

Umowa gospodarczo-handlowa UE–Kanada (CETA)

Relacje z Kanadą UE rozpoczęła już w 1972 r., a 6 lipca 1976 r. zawarto ramowy układ o handlu i współpracy gospodarczej. Od tego momentu regularnie odbywały się szczyty UE–Kanada. W 2005 r. UE i Kanada zawarły kilka kolejnych umów, które dotyczyły m.in. przekazywania danych osobowych pasażerów samolotów latających między regionami i umowy Europolu z kanadyjskim rządem o współpracy operacyjnej.

W 2009 r. rozpoczęto negocjacje w sprawie umowy handlowej. We wrześniu 2014 r. podano do publicznej wiadomości treść kolejnej umowy: gospodarczo-handlowej UE z Kanadą (CETA). Podpisanie umowy CETA nastąpiło 30 października 2016 r. na szczycie Unia Europejska – Kanada. Parlament Europejski wyraził zgodę na zawarcie umowy CETA 15 lutego 2017 r.

Słownik

AKP

grupa państw zrzeszonych na mocy porozumienia z Georgetown (1975) w celu koordynacji polityki względem EWG (obecnie Unii Europejskiej)

Europejski Obszar Gospodarczy

strefa wolnego handlu oraz wspólny rynek, które obejmują państwa Unii Europejskiej i Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, z wyjątkiem Szwajcarii

Schemat

Polecenie 1

Zapoznaj się ze schematem. Poszukaj informacji na temat ostatnich umów, jakie Unia Europejska zawarła z innymi państwami.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 1

Uzupełnij mapę myśli o przykłady właściwych umów zawartych przez UE.

- umowy handlowe
 - umowy o partnerstwie [br]gospodarczym
 -
 - umowy o wolnym[br] handlu
 -
 - układy o stowarzyszeniu
 -

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Wymień państwa stowarzyszone z krajami UE w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Ćwiczenie 2

Wskaż fałszywe stwierdzenia.

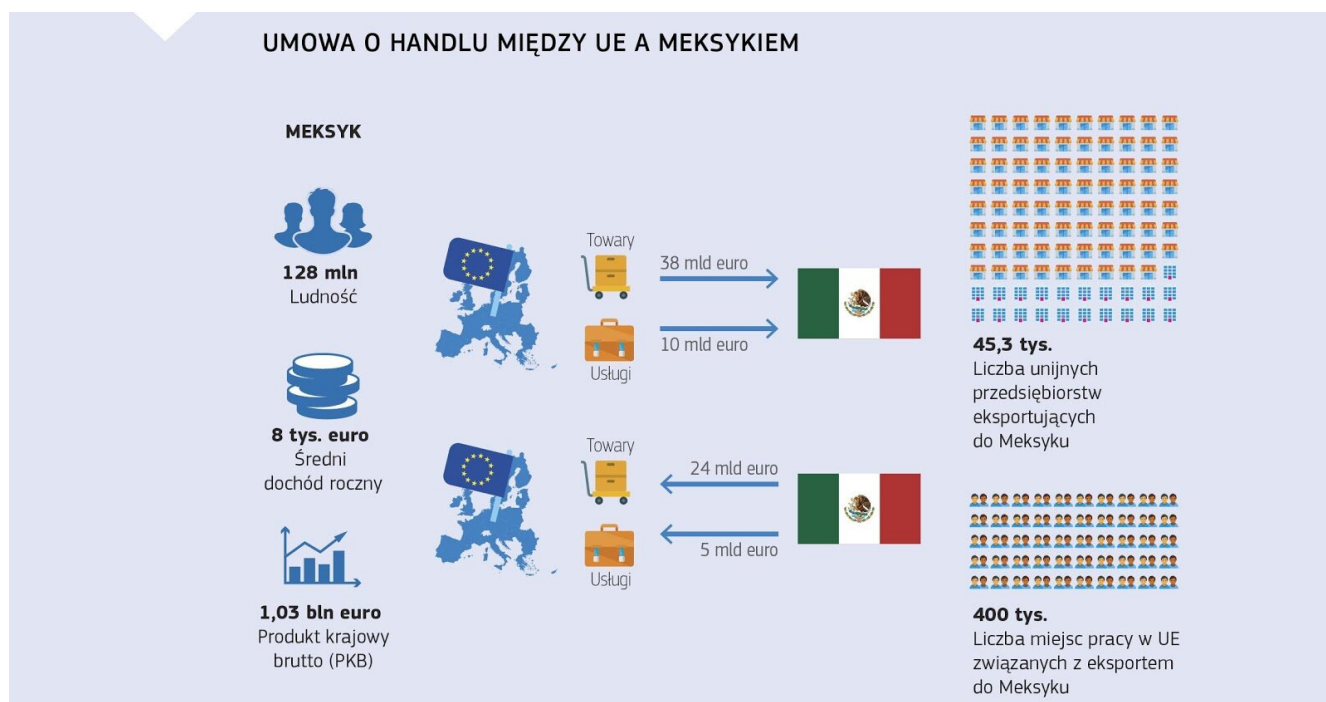
Nowy program transatlantycki podpisano tuż po zakończeniu II wojny światowej.

Partnerstwo Wschodnie to inicjatywa między Polską a Rosją.

Syria zawiesiła swój udział w Unii na rzecz Regionu Morza Śródziemnego.

Zapoznaj się z infografiką i wykonaj ćwiczenie.

Źródło: domena publiczna.

Na podstawie infografiki rozstrzygnij i zaznacz w tabeli, które stwierdzenia są prawdziwe, a które fałszywe.

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
Infografika odnosi się do umowy między Unią Europejską i jednym z państw AKP.	☐	☐
Bilans handlowy przedstawionej na wykresie umowy handlowej dla Unii Europejskiej jest dodatni.	☐	☐
Umowa między Unią Europejską a Meksykiem została zawarta dzięki zasadzie swobodnego przepływu towarów i usług.	☐	☐

Zapoznaj się z tekstem i wykonaj ćwiczenie.

“ *Procedura konsultacyjna* ”

1 kwietnia 2010 r. zastępca szefa sztabu wojskowego Gwinei Bissau dokonał zamachu stanu: szef sztabu i premier zostali uwięzieni. Zastępca stał się faktycznym szefem sztabu, a oficjalnie został na to stanowisko mianowany 25 czerwca 2010 r.

UE potępiła przewrót i zaapelowała do władz o przywrócenie ładu demokratycznego. (...)

W maju 2010 r. do Gwinei Bissau udali się wspólnie przedstawiciele Komisji, Rady i Grupy Roboczej ds. Afryki. W wyniku rozmów stwierdzili, że władze gwinejskie nie są w stanie spełnić postulatów UE, by przywrócić ład konstytucyjny.

31 stycznia 2011 r. Rada postanowiła wszcząć konsultacje z władzami Gwinei Bissau. (...)

Spotkanie inauguracyjne konsultacji z Gwineą Bissau odbyło się w Brukseli 29 marca 2011 r. Proces konsultacyjny Rada zakończyła 18 lipca 2011 r. i przedstawiła działania, od których miało zależeć stopniowe wznowienie współpracy rozwojowej. (...)

Po tym jak w Gwinei Bissau odbyły się wolne wybory, Rada zawiesiła w 2014 r. ograniczenia współpracy. Pierwotną decyzję uchyliła ostatecznie w marcu 2015 r.

Na podstawie przykładu z tekstu wyjaśnij, na czym polega procedura konsultacyjna, wynikająca z umowy z Kotonu.

Ćwiczenie 5

Zapoznaj się z tekstem źródłowym i wykonaj ćwiczenie.

“ *Ukraina krok bliżej UE. Umowa stowarzyszeniowa w pełni wchodzi w życie* ”

„Determinacja to cnota. Pomimo wszystkich wyzwań zrobiliśmy to. Przez wejście w życie umowy stowarzyszeniowej UE wypełnia obietnicę, jaką daliśmy naszym ukraińskim przyjaciołom” – podkreślił w oświadczeniu przewodniczący Komisji Europejskiej Jean-Claude Juncker. (...)

Dla Ukraińców okupione krwią porozumienie z UE ma słodko-gorzki smak. Z jednej strony bezprecedensowo zbliża ich kraj do Unii, dając m.in. wzajemne otwarcie rynków, z drugiej – zabrakło w nim, a także w innych późniejszych deklaracjach, zapewnienia o europejskiej perspektywie dla Ukrainy.

Źródło: *Ukraina krok bliżej UE. Umowa stowarzyszeniowa w pełni wchodzi w życie*, 1.09.2017 r., dostępny w internecie: tn24bis.pl [dostęp 12.03.2020 r.].

Wyjaśnij, jakie trudności poprzedziły podpisanie umowy stowarzyszeniowej między Unią Europejską a Ukrainą w 2017 roku.

Zapoznaj się z tekstem źródłowym i zaznacz poprawne dokończenie zdania.

“ 10 lat Partnerstwa Wschodniego

W 2019 r. przypadła 10 rocznica Partnerstwa Wschodniego. W maju 2019 r. odbyło się kilka wydarzeń na wysokim szczeblu z udziałem 6 krajów partnerskich, państw członkowskich UE i zainteresowanych stron.

Źródło: *10 lat Partnerstwa Wschodniego*, dostępny w internecie: consilium.europa.eu [dostęp 12.03.2020 r.].

Dokończ zdanie:

Wydarzenie, które nastąpiło po inauguracji współpracy w ramach Partnerstwa Wschodniego, to...

- polska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej.
- utworzenie strefy Schengen.
- przeprowadzenie tzw. wielkiego rozszerzenia Unii Europejskiej.
- przystąpienie Bułgarii do Unii Europejskiej.

Zapoznaj się z tekstem źródłowym i poprawnie dokończ zdanie.

“ *Europejski Obszar Gospodarczy (EOG), Szwajcaria i kraje Północy*

Celem Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) jest rozszerzenie rynku wewnętrznego UE na państwa należące do Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA). Obecni członkowie EFTA nie chcą przystąpić do UE. Z chwilą, gdy państwa stowarzyszone w EOG zgodziły się na przyjęcie prawodawstwa UE dotyczącego rynku wewnętrznego, stało się ono częścią ich ustawodawstwa. Wdrażanie i egzekwowanie przepisów nadzorują specjalne organy EFTA oraz Wspólny Komitet Parlamentarny.

Źródło: *Europejski Obszar Gospodarczy (EOG), Szwajcaria i kraje Północy*, dostępny w internecie: europarl.europa.eu [dostęp 12.03.2020 r.].

Dokończ zdanie:

Opisane w tekście porozumienie dotyczy...

Islandii, Liechtensteinu, Norwegii.

Szwajcarii, Norwegii, Liechtensteinu.

Islandii, Norwegii, Wielkiej Brytanii.

Austrii, Islandii, Liechtensteinu.

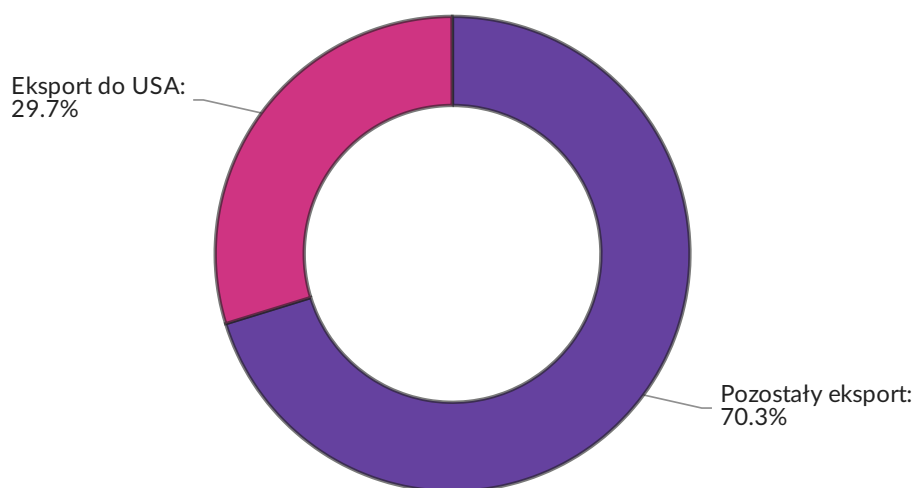
Ćwiczenie 8

Zapoznaj się z grafiką i wykonaj ćwiczenie.

Napięcie na linii Stany Zjednoczone-Unia Europejska rośnie. Po nazwaniu UE „wrogiem USA” przez Donalda Trumpa obie strony zaczęły straszyć wprowadzeniem ceł na wymianę handlową samochodów.

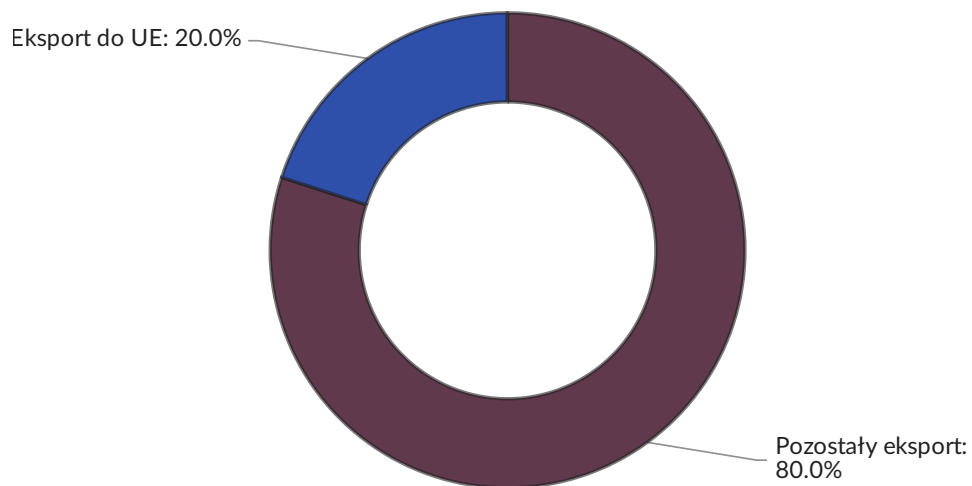
Eksport samochodów z Unii Europejskiej (udział w liczbie samochodów eksportowanych ogółem)

Źródło: *Wojny samochodowe: UE vs USA*, *bankier.pl*, 22.07.2018 [online, dostęp: 28.04.2020]

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Eksport samochodów ze Stanów Zjednoczonych (udział w liczbie samochodów eksportowanych ogółem)

Źródło: *Wojny samochodowe: UE vs USA*, *bankier.pl*, 22.07.2018 [online, dostęp: 28.04.2020]

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Rozstrzygnij, dla której strony tzw. wojna samochodowa z 2017 roku była bardziej dotkliwa. Uzasadnij swój wybór, odwołując się do podanych wyżej informacji.

Rozstrzygnięcie:

Uzasadnienie:

Dla nauczyciela

Autorka: Dorota Czarny

Przedmiot: wiedza o społeczeństwie

Temat: Umowy UE z innymi państwami

Grupa docelowa: III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres podstawowy, zakres rozszerzony

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

VII. Współczesne stosunki międzynarodowe.

Uczeń:

2) wykazuje złożoność i wielopłaszczyznowość współczesnych stosunków międzynarodowych oraz współzależność państw w środowisku międzynarodowym.

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- omawia najważniejsze umowy UE z innymi państwami;
- analizuje typy poleceń do ćwiczeń dotyczących umów Unii Europejskiej;
- ocenia swoją wiedzę, wykonując zestaw ćwiczeń.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- pogadanka;
- analiza tekstu źródłowego;

- linia czasu;
- rozmowa nauczająca z wykorzystaniem ćwiczeń interaktywnych.

Formy zajęć:

- praca indywidualna;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami i dostępem do internetu, słuchawki;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda;
- flipcharty i markery.

Przebieg zajęć:

Przed lekcją

Uczniowie zapoznają się z tematem zawartym w e-materiale „Umowy UE z innymi państwami” w celu aktywnego uczestnictwa w lekcji.

Faza wstępna

1. Nauczyciel przedstawia temat i cele lekcji.
2. Uczniowie biorą udział w rozmowie wprowadzającej szczegółowo w przedstawiony temat lekcji.

Faza realizacyjna

1. Nauczyciel dzieli klasę na 8 grup, każda wybiera osobę, która będzie koordynować jej pracę.
2. Na arkuszach uczniowie opracowują przydzielony fragment materiału z sekcji „Podsumowanie”.
 - grupa 1 – AKP (African, Caribbean and Pacific Group of States, ACP);
 - grupa 2 – państwa europejskie, w tym umowy z EFTA;
 - grupa 3 – umowy z Ukrainą;
 - grupa 4 – państwa Maghrebu (Algieria, Maroko, Tunezja) i Unia na rzecz Regionu Morza Śródziemnego;
 - grupa 5 – umowy z USA;
 - grupa 6 – Partnerstwo Wschodnie;
 - grupa 7 – umowy z Kanadą.

- grupa 8 - umowy z Rosją.

Podczas pracy grup nauczyciel przygotowuje na tablicy linię chronologiczną oraz magnesy do przypinania arkuszy.

3. Po wyznaczonym czasie zespoły przedstawiają opracowane przez siebie umowy i porozumienia zawarte przez państwa UE z innymi. Następnie umieszczają je na przygotowanej osi czasu – jeżeli dany materiał nie może być umieszczony na linii chronologicznej, zostanie umieszczony w przygotowanym widocznym miejscu.

4. W kolejnym kroku uczniowie w parach zapoznają się ze schematem interaktywnym i na podstawie materiałów wcześniej opracowanych przez poszczególne grupy wykonują ćwiczenie 1 – mapę myśli.

5. Po wykonaniu zadania pary łączą się w szóstki, analizując i porównując swoje wykresy – w razie konieczności korygują i nanoszą zmiany. Nauczyciel wyjaśnia uczniowskie wątpliwości.

6. Uczniowie wykonują indywidualnie wskazane przez nauczyciela ćwiczenia, a następnie porównują swoje odpowiedzi, ustalając jedną wersję.

Faza podsumowująca

1. Nauczyciel wyznacza osobę do podsumowania lekcji i wyciągnięcia wniosków, które zostają zapisane na tablicy i posłużą jako notatka pod tematem lekcji.

2. Osoby, angażujące się w czasie lekcji, zostają ocenione.

Praca domowa:

Utrwal powtarzany materiał do sprawdzianu.

Wykonaj samodzielnie pozostałe ćwiczenia z e-materiału.

Materiały pomocnicze:

Mario Damen, *Europejski Obszar Gospodarczy (EOG), Szwajcaria i kraje Północy*, europarl.europa.eu.

Słownik myśli społeczno-politycznej, praca zbiorowa, Warszawa 2007.

10 lat Partnerstwa Wschodniego, consilium.europa.eu.

Procedura konsultacyjna, consilium.europa.eu.

Ukraina krok bliżej UE. Umowa stowarzyszeniowa w pełni wchodzi w życie, tvn24bis.pl.

Wojny samochodowe: UE vs USA, bankier.pl.

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania multimediu:

Na podstawie zasobów multimediu uczniowie przed lekcją mogą w grupach przygotować zestawy pytań, które zostaną wykorzystane na podsumowanie tematu jako quiz.